

BIJLAGE BIJ KAMERBRIEF DAKLOOSHEID VOORBIJ! 9 MAART 2026

Analyse en wijzigingsvoorstellen aangevulde ontwerp ministeriële regeling bij Wet versterking regie volkshuisvesting

- **Bindingseis is niet realistisch voor dakloze gezinnen.** Artikel 2 van de regeling stelt dat om voor urgentie in aanmerking te komen iemand minimaal drie jaar ingezetene moet zijn dan wel gedurende de voorafgaande vijf jaar ten minste drie jaar onafgebroken ingezetene is geweest van een bepaalde woningmarktregio. De periode van drie jaar is arbitrair en kan problemen opleveren voor dakloze gezinnen, waarvoor het immers kenmerkend is dat ze meestal geen vaste verblijfplaats hebben, zeker niet als de dakloosheid het gevolg is van (helaas veel voorkomend) huiselijk geweld. Ook zijn dakloze gezinnen met schoolgaande kinderen waarschijnlijk al eerder gebonden aan de regio. Dat er een periode wordt afgesproken kunnen we begrijpen, maar de regeling moet nadrukkelijker aangeven dat gemeenteraden een hardheidsclausule moeten inbouwen.

Voorstel : De binding zal op een manier moeten worden aangetoond die aansluit bij de situatie waarin dakloze gezinnen zich bevinden. Dit betekent op z'n minst dat bij het bepalen hiervan dakloze gezinnen en organisaties die met hen in contact staan moeten worden geraadpleegd. Het doel moet zijn om het aantonen van binding te vergemakkelijken.

- **Weigeringsgrond “niet in eigen bestaan kunnen voorzien” sluit dakloze mensen bij voorbaat uit.** Artikel 3f stelt dat gemeenten urgentie mogen weigeren als iemand niet in het eigen bestaan of in de kosten voor de woning kan voorzien. Dit is een cirkelredenering: gebrek aan inkomen is vaak juist een oorzaak van dakloosheid. Bovendien staat deze eis haaks op ander overheidsbeleid. In Nederland heeft ieder persoon die ouder is dan 21 jaar en rechtmatig in Nederland verblijft, recht op een inkomen ter hoogte van het wettelijk bestaansminimum. Dit is een door de overheid vastgesteld bedrag dat volgens de wet minimaal nodig is om van te kunnen leven. Daarnaast weten we dat veel dakloze gezinnen bestaan uit moeders met minderjarige kinderen. Gebrekkige financiële zelfstandigheid is, naast geweld tegen vrouwen, een voorname oorzaak van dakloosheid onder vrouwen. Dit zal ook gelden voor een deel van de andere dakloze gezinnen. Daarom leidt deze weigeringsgrond tot uitsluiting van dakloze gezinnen.

Voorstel: Schrap in artikel 3f de weigeringsgrond “niet in eigen bestaan of in de kosten voor de woning kunnen voorzien”.

- **Huisuitzettingen mogen geen weigeringsgrond voor gezinnen met kinderen zijn.** Artikel 3a beschrijft huisuitzettingen in de twaalf maanden voorafgaand aan de aanvraag als weigeringsgrond voor het verstrekken van urgentie. Hiermee wordt in feite gelegaliseerd dat gezinnen met minderjarige kinderen dakloos gemaakt én gehouden kunnen worden op basis van een huisuitzetting. Dit is in strijd met het Verdrag inzake de Rechten van het Kind én de motie Grinwis¹, waarin uw Kamer de regering opriep tot een verbod op huisuitzettingen van gezinnen met minderjarige

¹ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2025Z17476&did=2025D40739>

kinderen. Ook druist het in tegen de doelstelling uit het Nationaal Actieplan Dakloosheid. In dit plan wordt immers als doel gesteld dat dakloosheid in 2030 tot nul moet zijn gereduceerd. Dat lukt niet als er gezinnen met kinderen uit hun huis worden gezet zonder dat alternatieve huisvesting voorhanden is.

Voorstel: Maak in artikel 3a een uitzondering voor dakloze gezinnen met minderjarige kinderen.

- **Het zelf oplossen binnen een “redelijke termijn” van het woonprobleem kan niet van dakloze gezinnen worden gevraagd.** Artikel 3c opent de mogelijkheid om urgentie te weigeren als het huisvestingsprobleem binnen een niet nader omschreven “redelijke termijn” zelf opgelost kan worden door het al dan niet tijdelijk bewonen van onzelfstandige woonruimte. In de praktijk komt dit neer op een verkapte zelfredzaamheidstoets. Voor dakloze gezinnen is dat onredelijk: een gezin dat dakloos is of dreigt te raken, is per definitie niet zelfredzaam. Dat geldt destoerker voor vrouwen met kinderen, voor wie het vinden van een veilige plek in hun netwerk vaak problematisch is. Ook zou dit artikel ertoekunnen leiden dat vrouwen langer in een geweldadige relatie blijven zitten, omdat ze geen alternatief hebben. Dit is destoerger omdat de rechtbank in Rotterdam onlangs uitsprak dat een vrouw die gevlucht was voor partnergeweld geen recht op urgentie heeft op basis van de huisvestingsverordening². Hier is duidelijk sprake van een systeemfout, die gerepareerd moet worden, vindt ook de VVD fractie in Rotterdam die hierover raadvragen heeft gesteld.³

Voorstel: Schrap artikel 3c en zorg ervoor dat dakloze gezinnen met minderjarige kinderen te allen tijde onmiddellijk en onvoorwaardelijk recht hebben op urgentie.

- **Weigeringsgrond “verwijtbaarheid” te ruim geformuleerd** Artikel 10, lid 2b stelt als voorwaarde dat de gezinnen het huisvestingsprobleem “niet redelijkerwijs konden voorkomen”. Deze formulering is zo ruim dat hij bijna altijd ingeroepen kan worden. Dit leidt tot grote interpretatieverschillen binnen en tussen gemeenten - precies de rechtsonzekerheid die de regeling zegt te willen voorkomen.

Voorstel: Schrap artikel 10, lid 2b in zijn geheel

- **Definitie “bankslapen” willekeurig ingeperkt** De toelichting op artikel 10 stelt dat een gezin dat bij familie, vrienden of kennissen verblijft alleen als urgent geldt als het “niet vrij kan beschikken over een eigen slaapvertrek”. Dit is een willekeurige inperking van de ETHOS categorie 6, zonder onderbouwing. Bovendien is het onwerkbaar: hoe bewijst een gezin dat het niet vrij over een slaapvertrek beschikt?

Voorstel: Vervang deze uitleg door de officiële ETHOS-definitie: “Mensen die noodgedwongen tijdelijk verblijven in de conventionele woning van iemand anders (vrienden, familie, kennissen) omdat zij zelf geen eigen huisvesting hebben.”

- **Eis “substantiële zorgtaak” heeft geen wettelijke basis** Artikel 10, lid 2a wordt als

² [Rechtbank Rotterdam, 30-01-2026, ECLI:NL:RBROT:2026:674, ROT-25 3696 | HSE](#)

³ [Document RotterdamRaad - \[26bb001614\] Geef altijd thuis bij huiselijk geweld - iBabs Publieksporaal](#)

voorwaarde voor het verkrijgen van urgentie gesteld dat ouders een “substantiële zorgtaak” hebben voor hun minderjarige kind(er). Deze toevoeging heeft geen enkele wettelijke basis. Het woord “substantieel” is niet nader gedefinieerd en werpt onnodige belemmeringen op. Ouders hebben per definitie een zorgtaak voor hun minderjarige kinderen.

Voorstel: Schrap de woorden “waarvoor zij een substantiële zorgtaak hebben”.

- **Terugvalpercentage van 15% waarschijnlijk te laag** De Huisvestingswet schrijft voor dat gemeenten minimaal 15% van de vrijkomende sociale huurwoningen moeten reserveren voor urgent woningzoekenden, als het gemeenten in een woningmarktregio niet lukt om binnen een bepaalde termijn tot afspraken te komen over percentages voor urgenten en die ook vast te leggen in een huisvestingsverordening. Volgens de toelichting op de regeling is dit gebaseerd op een ABF-rapport uit 2023.⁴ Maar dat rapport ging grotendeels over “uitstromers”, bevatte geen betrouwbare cijfers over alle groepen, en de G5-gemeenten kwamen aanzienlijk hoger uit. ABF merkt verder zelf op dat hun onderzoek niet over alle verplicht urgenten gaat. Bovendien is de groep dakloze gezinnen sindsdien als urgentiecategorie toegevoegd.

Voorstel: Laat nader onderzoek doen naar het benodigde terugvalpercentage en stel dit zo nodig bij. Zorg er tegelijkertijd voor dat de sociale woningvoorraad op peil is, zodat ook regulier woningzoekenden binnen afzienbare termijn kans op een sociale woning maken. Zie voor concrete voorstellen op dit laatste punt: [Reactie VNG, Aedes, Woonbond en IPO voorhang besluit regie volkshuisvesting](#) van 21 januari 2026.

⁴ Zie de toelichting op de ministeriële regeling, voetnoot 3, pagina 4